

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **P. M.**
bytem X

zast. advokátkou JUDr. Alenou Prchalovou, Ph.D.
sídlem Husova 1288/25, 586 01 Jihlava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 1882/57, 58601 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2021, č.j. KUJI 94272/2021, sp. zn. OOSČ 722/2021 OOSC/213,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

34/2021

1. Žalobce byl rozhodnutím Městského úřadu Telč, odboru dopravy, ze dne 30. 7. 2021, č. j. MěÚ Telč 827/2021 OD (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“) uznán vinným z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d) a k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále též jen „zákon o silničním provozu“). Těch se měl dopustit porušením § 5 odst. 2 písm. b) a § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu tím, že dne 29. 1. 2021 v 16:44 řídil blíže specifikované motorové vozidlo na pozemní komunikaci, ulici Zachariášova, v obci Telč, kde byl před domem č. p. 39 zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR – OSD Jihlava, které na výzvu nepředložil doklady k řízení vozidla, a dále se na výzvu policejní hlídky odmítl podrobit orientačnímu testu na přítomnost jiných návykových látek i odbornému lékařskému vyšetření krve a moči ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem. Za spáchané přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel po dobu 20 měsíců.
2. K odvolání žalobce bylo rozhodnutí o přestupku změněno rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 10. 2021, č.j. KUJI 94272/2021, sp. zn. OOSČ 722/2021 OOSC/213 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a to tak, že se zákonné ustanovení, jehož porušením žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu „§ 5 odst. 2 písm. b)“ nahrazuje „§ 5 odst. 1 písm. g)“. Ve zbytku bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí o přestupku bylo potvrzeno. Proti napadenému rozhodnutí se žalobce brání touto žalobou.

II. Žaloba

3. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nezákonné pro vady skutkové i právní. Předně není pravdivá část výroku rozhodnutí o přestupku, podle níž byl žalobce „před domem č. p. 39 zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR – OSD Jihlava“. Automobil totiž vjel do dvora domu, kde teprve zastavil a žalobce vyšel ven na chodník před dům. Policisté tedy nezastavili vozidlo na pozemní komunikaci. Rovněž podle trestního rozsudku Okresního soudu v Jihlavě ze dne 8. 6. 2021, č. j. 10 T 24/2021-101, svědek L. (policista) uvedl, že vozidlo žalobce zajelo do otevřených vrat, a že řidič si pravděpodobně výzvy nevšiml, neboť se jednalo o krátký časový okamžik. Jedná se podle žalobce o rozpor ve výpovědích svědků dvou rozhodnutí ve stejné věci.
4. Dále žalobce správním orgánům vyčítá, že nebyl řádně vyrozuměn o výsledku svědků a tohoto výsledku se tak nemohl účastnit. V oznámení o konání ústního jednání, které bylo zasláno právnímu zástupci žalobce, nebyla obsažena informace o tom, že proběhne též výslech svědků. Žalobce tvrdí, že pokud by to jeho právní zástupce věděl, jednání by se účastnil i bez přítomnosti obviněného. Písemnou omluvu žalobce nadto správní orgán bez řádného a objektivního důvodu vyhodnotil jako nedůvodnou a nepodanou včas. Podle žalobce však byla omluva řádná a včasná, neboť byla učiněna tak rychle, jak to jen bylo možné (ihned poté, co se žalobce od svého zaměstnavatele dozvěděl, že nedostane volno). Žalobce se podivuje nad tím, že dvouměsíční prodloužení správního řízení je v pořádku, ale písemná omluva od zaměstnavatele není uznána jako důvodná. To považuje za libovůli. Právní zástupkyně žalobce zaslala omluvu nejrychlejší cestou, na e-mail oprávněné úřední osoby.
5. Žalobce zpochybnil závěr správního orgánu, že „hlídka PČR pojala důvodné podezření“, že je žalobce pod vlivem drog. Tato otázka při výslechu svědků vůbec nezazněla. V rámci výslechu před Okresním soudem v Jihlavě k tomuto dotazu policisté uvedli, že chování

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

žalobce bylo v pořádku. Nebyl zde proto žádný důvod usuzovat na to, že by žalobce mohl být pod vlivem drog. Tato skutečnost nebyla prokázána. Výslech svědků byl proveden nezákonně a nedostatečně, došlo k nedostatečnému zjištění skutkového stavu.

6. Žalobce dále citoval obsah svého vyjádření ze dne 2. 7. 2021 zasláního Městskému úřadu Telč, v němž jsou uvedeny důvody nesouhlasu s postupem správního orgánu prvního stupně. V tomto postupu žalobce spatřoval průtahy. Namítal zde, že po podání odporu dne 4. 3. 2021 mu bylo až dne 6. 5. 2021 oznámeno, že se bude dne 25. 5. 2021 konat ústní jednání. Žalobce byl v karanténě, proto bylo požádáno o přeložení tohoto jednání. K tomu došlo, ovšem bez předchozí domluvy s žalobcem či jeho právní zástupkyní na 22. 6. 2021, přestože bylo žádáno o den 8. 6. 2021. Žalobce totiž pracuje v cizině a je pro něj problematické dostavit se na jeden den (uprostřed týdne) zpět do místa svého bydliště. Žalobce dále podrobněji popsal způsob komunikace jeho právní zástupkyně s pověřenou úřední osobou a označil jej za nevstřícný a přepjatě formalistický.
7. Také stanovenou lhůtu 7 dnů k nahlédnutí do spisu a k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce považoval za nepřiměřenou. Nadto z výzvy nebylo zřejmé, že shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí již bylo ukončeno (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002-36, č. 303/2004 Sb. NSS). Proto žalobce dne 12. 7. 2021 zaslal návrh na dokazování svým výsledkem a výsledkem svědkyně P. S. Kopie protokolu o jednání byla žalobci zaslána až dne 9. 8. 2021 a teprve z něj se dozvěděli, že byl proveden též výslech policistů.
8. Uvedené procesní chyby podle žalobce způsobují nezákonnost rozhodnutí o přestupku, resp. napadeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení. V závěru žalobce vznesl požadavek, aby se soud zabýval též otázkou zákazu dvojího stíhání a potrestání vyplývající ze zásady *ne bis in idem*, neboť žalobce byl za tutéž věc odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 8. 6. 2021, č. j. 10 T 24/2021-101.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný se ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se s námitkami žalobce vypořádal a shledal je nedůvodnými. Napadené rozhodnutí považuje za zákonné a věcně správné.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu a jednání před soudem

10. Ve správním spisu se nachází oznámení přestupku Policií ČR ze dne 29. 1. 2021, úřední záznam z téhož dne, výpis z evidenční karty řidiče, vyplněný formulář „Oznámení (předání) přestupku (věci) řízení vozidla pod vlivem alkoholu/jiné návykové látky“, který žalobce odmítl podepsat a vyplněný formulář „Úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy“.
11. Prvostupňový orgán vydal příkaz ze dne 17. 2. 2021, který byl žalobci doručen dne 25. 2. 2021. Proti příkazu podal žalobce prostřednictvím své právní zástupkyně včasný odpor. Přípisem ze dne 24. 3. 2021 byl žalobce vyrozuměn o pokračování v řízení o přestupku, poučen o právu na nařízení ústního jednání a vyrozuměn o možnosti se ve lhůtě 5 dnů ode dne obdržení vyrozumění seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce požádal o nařízení ústního jednání přípisem ze dne 26. 3. 2021 s tím, že „jsou zde důkazy, které nemáte k dispozici a je tedy nutné celou věc objasnit a důkazy upřesnit“.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

12. Přípisem ze dne 5. 5. 2021 byl žalobce předvolán k ústnímu jednání na den 25. 5. 2021, jeho právní zástupkyni bylo konání ústního jednání rovněž oznámeno. Ta požádala o přeložení jednání přípisem ze dne 19. 5. 2021 z důvodu, že je žalobce v karanténě a neví, zda se bude moci jednání účastnit. V přípisu byl vznesen požadavek na konání jednání dne 8. 6. 2021, neboť žalobce pracuje v cizině a v té době by byl v ČR. Následně bylo jednání nařízeno na den 22. 6. 2021. V pondělí dne 21. 6. 2021 ve 22:47 byla z emailové adresy právní zástupkyně žalobce na email oprávněné úřední osoby (C. D.) zaslána omluva z jednání z důvodu, že se žalobce „kvůli zaměstnání“ nemůže dostavit na jednání. Ústní jednání proběhlo dne 22. 6. 2021 od 10:30, jak bylo nařízeno, dle protokolu o jednání při něm byli vyslechnuti předvolaní svědci (policisté prap. V. L. a pprap. D. B.). Omluvu žalobce správní orgán vyhodnotil tak, že nebyla provedena řádně a včas nebyla odůvodněná. Dne 22. 6. 2021 ve 12:42 bylo právní zástupkyní žalobce na email oprávněné úřední osoby, zasláno „Potvrzení o neuvolnění pracovníka“ s razítkem a podpisem společnosti S&F Pipework Systems s. r. o.
13. Podle protokolu o ústním jednání ze dne 22. 6. 2021 byli vyslechnuti předvolaní svědci (policisté). Dle obsahu výpovědi svědka L. byl žalobce poučen o skutečnosti, že nepodrobením se odbornému lékařskému vyšetření se dopouští protiprávního jednání, a že všemu rozuměl. Odmítl však z důvodu nedostatku času. Obdobně odpověděl i svědek B. Ve stejný den zaslal správní orgán prvního stupně právní zástupkyni žalobce vyrozumění o možnosti se ve lhůtě 7 dnů seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Toto vyrozumění bylo doručeno dne 29. 6. 2021. Dne 2. 7. 2021 zaslala právní zástupkyně žalobce vyjádření, v němž s postupem správního orgánu nesouhlasila a navrhla, aby byl znovu nařízen termín ústního jednání.
14. Ve spise je rovněž založen email právní zástupkyně žalobce adresovaný na úřední mail oprávněné úřední osoby (D. C.) ze dne 30. 6. 2021 s žádostí, aby se žalobce dostavil v pátek 2. 6. 2021 (pozn. soudu – jednalo se o překlep, správně mělo být 2. 7. 2021) ve 12h, kdy je v Telči, aby podal vyjádření do protokolu. Na tento mail reagovala oprávněná úřední osoba tak, že vyjádření k podkladům je možné do středy dne 7. 7. 2021. Dne 12. 7. 2021 podala právní zástupkyně žalobce návrh na dokazování výsledkem žalobce a výsledkem svědkyně P. S. Dne 30. 7. 2021 byl právní zástupkyni žalobce odeslán protokol z ústního jednání ze dne 22. 6. 2021. Následně bylo vydáno rozhodnutí o přestupku a k odvolání žalobce napadené rozhodnutí.
15. Soud ve věci nařídil jednání na den 27. 2. 2023, které se uskutečnilo za osobní přítomnosti žalobce a jeho právní zástupkyně. Žalovaný se z jednání omluvil a souhlasil s projednáním věci ve své nepřítomnosti. Zástupkyně žalobce odkázala na obsah žaloby a ve svém projevu zopakovala zejména námitky směřující do průběhu přestupkového řízení. Žalobce zdůraznil, že se ve věci nemohl vyjádřit a uvedl, že jeho omluva z pracovních důvodů měla být zohledněna, nejednalo se o schválnost. V ostatním odkázal na projev své právní zástupkyně.
16. Následně bylo shrnuto vyjádření žalovaného k žalobě a provedena rekapitulace správního spisu (průběhu přestupkového řízení). V rámci dokazování byl proveden důkaz rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 8. 6. 2021, č. j. 10 T 24/2021-101, a usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2021, č. j. 8 To 276/2021-126. Návrh na doplnění dokazování výsledkem svědkyně P. S. byl zamítnut pro nadbytečnost. Po závěrečném projevu zástupkyně žalobce soud přerušil jednání a postupoval podle § 49 odst. 12 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).

Shodu s prvopisem potvrzuje:

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a že se jedná o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
18. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
19. Žaloba není důvodná.

V.a) K zásadě *ne bis in idem*

20. Nejprve bylo nutno se zabývat tím, zda vydání rozhodnutí o přestupku nebránila překážka věci rozhodnuté, jak žalobce v závěru žaloby namítal. V souladu s čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, resp. v souladu se zásadou *ne bis in idem*, totiž nelze osobu trestně stíhat za stejný skutek dvakrát. Žalobce uvedl, že byl za tutéž věc odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 8. 6. 2021, č. j. 10 T 24/2021-101. Tento rozsudek nebyl součástí správního spisu, soud jím proto doplnil dokazování.
21. Podle uvedeného trestního rozsudku Okresního soudu v Jihlavě byl žalobce shledán vinným tím, že přes pravomocně (správním orgánem i soudem) uložený zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, řídil dne 29. 1. 2021 kolem 16,45 v Telči osobní automobil a byl přitom na ulici Zachariášova kontrolován policií, tedy *mařil výkon rozhodnutí soudu a jiného orgánu veřejné moci tím, že vykonával činnost, která mu byla takovými rozhodnutími zakázána*. Tím spáchal přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a byl odsouzen k peněžitému trestu v celkové výši 76 000 Kč a k trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání pěti roků. Tento trestní rozsudek je pravomocný, odvolání proti němu bylo zamítnuto usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2021, č. j. 8 To 276/2021-126.
22. Ve věci bylo nutno posoudit, zda se skutek, za nějž byl žalobce odsouzen trestním rozsudkem, shoduje se skutkem, pro který bylo vydáno rozhodnutí o přestupku. Jak shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014-32, „*totožnost skutku je zachována za předpokladu, jestliže: a) je úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, b) je úplná shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, c) jednání nebo následek (nebo obojí) jsou v případech uvedených pod písm. a) a b) alespoň částečně shodné, shoda ovšem musí být v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu; podstatnými z tohoto hlediska nejsou ty skutkové okolnosti, které charakterizují jen zavinění či jiný znak subjektivní stránky činu (srov. Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. II. díl., 5. vydání. Praha: C. H. Beck 2005, s. 1682). O totožnosti skutku rozhodují jen okolnosti a závěry skutkové, nikoliv právní*“.
23. V posuzované věci není dána úplná ani částečná shoda v jednání ani v následku a totožnost skutku není zachována. Skutek, pro nějž byl žalobce odsouzen trestním rozsudkem, spočíval v řízení motorového vozidla přes uložený zákaz k této činnosti. Následkem bylo maření výkonu rozhodnutí. Oproti tomu v přestupkovém řízení žalobce porušil povinnost stanovenou zákonem o silničním provozu, aby se jako řidič vozidla podrobil vyšetření ke

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou, tj. s následkem porušení chráněného veřejného zájmu na tom, že řidič vozidla není takovou látkou ovlivněn.

24. Žalobce byl v přestupkovém řízení trestán za jednání následující až poté, kdy motorové vozidlo řídil. Jedná se tak o skutek zcela samostatný. V trestním řízení byl potrestán za jednání odlišné od jednání, za nějž mu byla uložena sankce v přestupkovém řízení. U obou jednání pak došlo k porušení zcela odlišného chráněného veřejného zájmu. Pro absenci jednoty skutku i jednoty následku tedy nelze o porušení zásady *ne bis in idem* hovořit, a proto není dána překážka věci pravomocně rozhodnuté.

V.b) K průběhu přestupkového řízení

25. Vady přestupkového řízení žalobce spatřuje především v postupu správního orgánu, který se týká ústního jednání. Pochybení spatřuje v konání jednání, z něhož se řádně a včas omluvil a dále namítl, že nebyl řádně vyrozuměn o výsledku svědků s tím, že kdyby jeho právní zástupkyně o této skutečnosti věděla, jednání by se zúčastnila i bez přítomnosti žalobce.
26. Podle § 80 odst. 4 zákon o odpovědnosti za přestupky platí, že *„k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu“*.
27. Podmínky náležité omluvy, jak vyplývají z ustálené judikatury správních soudů, jsou shrnuty například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23. Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny následující tři podmínky: *„1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá například omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví například omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“* Náležitost omluvy a relevanci jejího důvodu je třeba vždy posoudit ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu a dosavadnímu průběhu řízení. Zásadně platí, že břemeno prokázat náležitou omluvu z ústního jednání tíží toho, kdo omluvu podává, srov např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015-27.
28. Z judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že v případě chybějících náležitostí omluvy není správní orgán povinen vyzývat obviněného k jejímu doplnění o chybějící náležitosti. Správní orgán nemá povinnost vyrozumět obviněného o tom, že jeho omluvu posoudil jako nedůvodnou. V případě, že neshledá omluvu důvodnou a náležitou, je správní orgán oprávněn bez dalšího projednat věc v nepřítomnosti obviněného. Je především v zájmu obviněného, resp. jeho zástupce, jehož si účastník řízení zvolil, aby se o osud podané žádosti zajímal, neboť je to advokát, kdo odpovídá za řádný výkon převzatého zastoupení (jak vyplývá z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013-26, ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 128/2014-26, ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 68/2015-27, a ze dne 11. 6. 2020, č. j. 9 As 90/2020-30).
29. Ze správního spisu vyplynulo, že ústní jednání bylo po podaném odporu proti příkazu prvně nařízeno na den 25. 5. 2021, avšak na žádost žalobce, resp. na základě jeho (leč

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

nedoloženého) tvrzení, že je v karanténě z důvodu onemocnění Covid-19, bylo jednání přeloženo na den 22. 6. 2021 v 10:30 hod. Ve správním spisu se nachází emailová zpráva právní zástupkyně žalobce, zasláná dne 21. 6. 2021 ve 22:47 na email oprávněné úřední osoby, D. C. V úterý dne 22. 6. 2021 ve 12:42 pak bylo stejným způsobem zasláno (nedatované) potvrzení společnosti S&F Pipework Systém s. r. o., že žalobce nemohl být z personálních důvodů uvolněn pro osobní účast ve správním řízení, neboť *je dne 22. 6. 2021 osobně přítomen na zakázce UNI Klinikum Freiburg v Německu*. K ústnímu jednání dne 22. 6. 2021 v 10:30 hod se dostavili předvolaní svědci, žalobce ani jeho právní zástupkyně se nedostavili. Správní orgán vyhodnotil zaslou omluvu žalobce tak, že nebyla provedena řádně, včas a nebyla odůvodněná.

30. Správnímu orgánu nelze vytýkat, že se ústní jednání dne 22. 6. 2021 konalo, neboť pochybnosti o včasnosti i řádnosti zasláné omluvy byly na místě, zvláště za situace, kdy se jednalo již o druhý termín nařízeného jednání. Účast na jednání správního orgánu na základě předvolání je obecně překážkou v práci z důvodu obecného zájmu, s nimiž počítají též pracovněprávní předpisy, jimiž je zaměstnavatel žalobce vázán. Z potvrzení zaměstnavatele, zasláného na email oprávněné úřední osoby až poté, co se ústní jednání uskutečnilo, není zřejmé, zda zaměstnavatel o předvolání žalobce předem věděl a zda tvrzené „personální důvody“ skutečně vyvstaly tak náhle, že omluva z jednání nemohla být správnímu orgánu zaslána dříve a řádně doložená. I kdyby však hypoteticky bylo možné považovat omluvu nepřítomnosti žalobce za řádnou a včasnou, s ohledem na ostatní okolnosti by se nejednalo o vadu, jež by způsobovala nezákonnost rozhodnutí o přestupku.
31. Podstatné je, že v daném případě nebyla osobní účast žalobce na ústní jednání nezbytná, a to ani pro náležité zjištění skutkového stavu ani pro uplatnění jeho procesních práv. Žalobce byl v přestupkovém řízení zastoupen. Prostřednictvím své právní zástupkyně tak mohl žalobce uplatnit veškerá svá procesní práva, včetně účasti na jednání, kladení otázek svědkům, seznámení se s podklady pro rozhodnutí atd. Z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému (§ 34 odst. 1 správního řádu). Podmínka osobní účasti obviněného při jednání nevyplývá ani z čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle něhož má každý obviněný právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru. Pokud je tedy obviněný zastoupen, zpravidla postačuje, pokud se ústního jednání zúčastní, resp. může zúčastnit, pouze jeho zástupce. Osobní účast obviněného, který je zastoupen, by byla vyžadována pouze tehdy, pokud by vyvstala potřeba jej vyslechnout z důvodu zjištění skutkového stavu (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.12. 2013, č. j. 8 As 53/2013-37); to v posuzované věci nenastalo. Jak je přitom v žalobě nepřímě přiznáváno, právní zástupkyně žalobce se ústního jednání mohla účastnit (resp. účastnila by se, pokud by věděla, že budou vyslýcháni též svědci).
32. Otázka, zda jsou správní orgány povinny poučit účastníky řízení v předvolání k ústnímu jednání o tom, že bude proveden výslech svědka, event. kterého svědka, již byla řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu a krajský soud nemá důvod se od přijatých závěrů odchýlit ani v této věci. V rozsudku ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015-27, Nejvyšší správní soud uvedl, *„že z ustanovení správního řádu ani zákona o přestupcích nelze dovodit, že by byl správní orgán (...) povinen poučit (žalobce) v předvolání k ústnímu jednání o tom, že v rámci dokazování bude proveden výslech konkrétního svědka“* (stejně viz rozsudek téhož soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 5 As 199/2018-24). V judikatuře Nejvyššího správního soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

je přitom obecně zastáván názor, že osobní účast obviněného při výslechu svědků není nutná (viz např. rozsudek ze dne 27. 7. 2017, č. j. 10 As 290/2016-29, či ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 53/2013-37). Pokud se žalobce výslechu svědků neúčastní, zásadně se nejedná o skutečnost, která by mohla ohrozit cíl řízení, neboť správní řád poskytuje hned několik možností, jak tento stav napravit. Podle § 38 správního řádu mohou účastníci a jejich zástupci využít právo nahlížení do spisu, a žalobce nebo jeho zástupce se tak mohli seznámit s protokoly o výsleších svědků. Jak vyplývá ze správního spisu, takovou možnost žalobce, event. jeho právní zástupkyně, měli.

33. Městský úřad předvolal žalobce, jeho právní zástupkyni, i svědky podle § 59 správního řádu. Zajišťování účasti osoby obviněné z přestupku cestou předvolání podle uvedeného ustanovení je běžným postupem ve správní praxi. Předvolání podle tohoto ustanovení musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným předstihem. Musí v něm být uvedeno kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že tak neučiní. Možným právním následkem nedostavení se bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu je projednání věci v nepřítomnosti obviněného podle § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2011, č. j. 2 As 36/2010-58). Předvolání městského úřadu na ústní jednání dne 25. 5. 2021 (následně zrušeného na žádost žalobce) i 22. 6. 2021 splňovala všechny zmíněné zákonné náležitosti.
34. Lze tak shrnout, že výslech svědků byl proveden na ústním jednání, na které byli žalobce a jeho právní zástupkyně řádně předvoláni, z výslechů těchto svědků byly zaznamenány protokoly a žalobce, případně prostřednictvím své právní zástupkyně, měl prostor k tomu, aby se po konání ústního jednání s veškerými shromážděnými podklady seznámil. Nutno podotknout, že plná moc udělená právní zástupkyni žalobce nevyklučovala možnou substituci, zmocněná advokátka si tedy mohla v případě pracovního vytížení (na něž v průběhu správního řízení obecně poukazovala) zvolit za tímto účelem svého zástupce.
35. Z průběhu přestupkového řízení vyplývá, že žalobce mohl v průběhu správního řízení vznést jakékoli návrhy na doplnění dokazování, čehož využil. Skutečnost, že jeho návrhu na doplnění dokazování (výslechem svědkyně, která se nacházela ve vozidle na místě kontroly) správní orgán nevyhověl, nevede sama o sobě k závěru, že k porušení procesních práv žalobce došlo. „Zbytnost“ konání dalšího ústního jednání byla v posuzované věci dána tím, že zjištěný skutkový stav byl shledán dostatečným, ve spojení s tím, že žalobce sám nevnesl do řízení pochybnosti, které by odůvodňovaly potřebu (nezbytnost) konání ústního jednání. Za této situace se nejedná o svévoli, není povinností správních orgánů nařizovat jednání vždy jen proto, že to účastník řízení (obviněný z přestupku) požaduje.
36. Co se týká tvrzené nevstřícnosti oprávněné úřední osoby, soud neshledal pochybení, která by mohla vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že žalobci nebylo vyhověno ve volbě konkrétního termínu, kdy se má ústní jednání konat, či kdy se může dostavit na úřad za účelem nahlédnutí do spisového materiálu, nepředstavuje nezákonný postup. Žalobce, který byl v řízení zastoupen advokátkou, měl dostatek příležitostí k tomu, aby svá procesní práva využil a ve věci se (ústně či písemně) vyjádřil.
37. K porušení práva podle § 36 odst. 3 správního řádu nedošlo. Po shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí byl žalobce o této skutečnosti vyrozuměn a byla mu stanovena sice poměrně krátká, ale ještě dostačující lhůta k využití práv na seznámení se s těmito podklady a vyjádření ve věci. Protokol o jednání, na němž byli vyslýcháni svědci, byl

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

právní zástupkyni žalobce dokonce zaslán. K údajným tvrzeným průtahům v řízení pak postačí obecně uvést, že ty na zákonnost napadeného rozhodnutí samy o sobě vliv nemají (k řešení případné nečinnosti správních orgánů slouží jiné zákonné instituty).

V.c) K naplnění znaků skutkové podstaty přestupku

38. Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu: „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“
39. Podle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu: „Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem (dále jen „jiná návyková látka“).“ Zvláštním právním předpisem, na který je v naposledy citovaném ustanovení odkazováno, je zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.
40. Soud se k námitkám žalobce zabýval tím, zda došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) téhož zákona. Nutno poznamenat, že se jedná o ohrožovací typ přestupku, kdy odpovědnost řidiče nastupuje již tím, že vykonává činnost, při níž by mohl chráněný veřejný zájem (bezpečnost provozu na pozemních komunikacích) pouze ohrozit. K naplnění skutkové podstaty řešeného přestupku dojde při splnění všech následujících podmínek: Fyzická osoba se 1) účastnila provozu na pozemní komunikaci, 2) byla řádně vyzvána k absolvování vyšetření, a to 3) osobou oprávněnou k učinění takové výzvy, přičemž musí jít 4) o opodstatněnou výzvu. Posledním nezbytným předpokladem je, že se 5) fyzická osoba odmítne vyšetření podrobit (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 2 As 287/2016–36, bod 13).
41. Žalobce vznesl argumentaci týkající se naplnění podmínky první (policisté jej nezastavili na pozemní komunikaci) a podmínky čtvrté (nebylo zde důvodné podezření k tomu, aby byl vyzván k podrobení se vyšetření).
42. Při posouzení podmínky první bylo na místě vyjít ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů. K tomu je na místě obecně poznamenat, že policistu lze obecně považovat za nestranného svědka, protože vystupuje při provádění silniční kontroly a projednání přestupku v postavení úřední osoby, která nemá osobní zájem na výsledku řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63, nebo ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016–46). Nelze samozřejmě vyloučit případy, kdy bude nestrannost policisty důvodně zpochybněna. Žalobce však v tomto směru žádné rozhodné okolnosti neuváděl a nevyplývají ani z obsahu spisové dokumentace (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63, nebo ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016–46).
43. Svědek prap. V. L. vypověděl, že se služebním vozidlem stáli na parkovací ploše u kostela na ulici Zachariášova a poté si všimli vozidla příjíždějícího z ulice Špitální, které pokračovalo do ulice Zachariášova. Kolega si všiml řidiče a uvedl, že jím je pan P. M. (žalobce). Po zastavení vozidla v ulici Zachariášova z vozidla vystoupil muž a svědek v něm poznal pana žalobce. Žalobce sám během kontroly neuvedl, že by neřídil, naopak uvedl, že

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

jel s autem jen kousek, od své sestry. Svědek pprap. D. B. vypovídal obdobně. Ten pana žalobce poznal i z toho důvodu, že jej mnoho let zná. Z výpovědí svědků lze bez důvodných pochybností uzavřít, že kontrola žalobce byla provedena v časové souvislosti s jeho účastí v provozu na pozemních komunikacích v pozici řidiče motorového vozidla.

44. Podle § 52 odst. 2 soudního řádu správního je soud vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. O jiných otázkách si soud učiní úsudek sám; je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází (...). Nad rámec podkladů zajištěných v přestupkovém řízení lze proto poukázat též na trestní rozsudky vydané ve věci maření výkonu úředního rozhodnutí a provedené jako důkaz na jednání před soudem. Z jejich výroku i odůvodnění je zřejmé, že žalobce byl v daném místě a čase řidičem osobního motorového vozidla a že jeho kontrola a výzva k podrobení se vyšetření ze strany zasahujících policistů proběhla v souvislosti s řízením vozidla, za níž byl postižen v trestním řízení. Okresní soud v Jihlavě, jehož závěry byly k odvolání žalobce potvrzeny, měl za prokázané, že žalobce dne 29. 1. 2021 kolem 16,45 řídil v Telči osobní automobil, ačkoli vykonával trest zákazu činnosti spočívající v řízení motorových vozidel.
45. Vzhledem k tomu, že žalobce nenamítal naplnění podmínky druhé, třetí a páté, a z odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve spojení s obsahem správního spisu, nejsou dány důvodné pochybnosti a jejich naplnění, soud se zaměřil na argumentaci žalobce, který zpochybnil oprávněnost vznesené výzvy policistů k tomu, aby se podrobil vyšetření na přítomnost jiných návykových látek.
46. Ve věci bylo bez důvodných pochybností zjištěno, že žalobce se po poučení na výzvu policejní hlídky odmítl podrobit orientačnímu testu na přítomnost jiných návykových látek testerem Drugwipe 5SP a následně se odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, k provedení orientačního vyšetření, které představuje pouze nepatrné omezení osobní svobody pohybu řidiče a provedení jednoduchého testu na přítomnost jiné návykové látky, bez jakéhokoli zásahu do tělesné integrity řidiče, není třeba žádné důvodné domněnky (to lze dovodit i ze závěru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, č. 3441/2016 Sb. NSS). Jedná se o povinnost, již se řidič vozidla podrobuje v režimu výzvy na základě zákona o silničním provozu [§ 124 odst. 12 písm. g) zákona o silničním provozu]. Výzva k odbornému lékařskému vyšetření podle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, podle něhož se vyšetření dle zákona o silničním provozu provádí, je pak na místě vždy, pokud povinná osoba orientační vyšetření odmítne. Taková situace v případě žalobce nastala.
47. Ze skutkových okolností posuzované věci zároveň nejsou pochybnosti o tom, že zde již v době výzvy k podrobení se orientačního vyšetření existovalo důvodné podezření, že žalobce je ovlivněn jinou návykovou látkou. Toto důvodné podezření vyplynulo v daném případě zejména ze zjištění (provedeném na místě), že žalobce má platný zákaz řízení motorových vozidel pro všechny skupiny. V úředním záznamu ze dne kontroly dále zasahující policisté mj. poznamenali, že žalobce byl bledý a měl zarudlé oči. Důvodné podezření na ovlivnění jinou návykovou látkou pak zde bylo bezpochyby dáno v situaci, kdy se žalobce odmítl vyšetření podrobit, jakkoli tvrzeným důvodem byl nedostatek času, a odmítl záznam o kontrole podepsat. Nadto lze poukázat též na výpovědi svědka L. (jednoho ze zasahujících policistů), zachycené v průběhu trestního řízení. Jak se uvádí

Shodu s prvopisem potvrzuje:

34/2021

v bodu 3 prvostupňového trestního rozsudku, svědek L. si pamatoval, že před samotnou kontrolou dostali doporučení od kolegů, že by automobil mohla řídit osoba pod vlivem omamných a psychotropních látek, proto vozidlo hlídali. Uvedl též, že žalobce byl nervózní a tvrdil, že nemá čas na test na drogy a na výzvu k lékařskému vyšetření reagoval tak, že nemá důvod. Při zhodnocení všech skutkových okolností posuzované věci tak nelze mít za to, že by provedení výzvy ze strany zasahujících policistů k tomu, aby se žalobce vyšetření podrobil, bylo nepřipustnou libovůlí.

VI. Závěr a náklady řízení

48. Lze shrnout, že v přestupkovém řízení bylo v požadovaném důkazním standardu prokázáno, že žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Soud neshledal namítané vady přestupkového řízení ani jiné důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
49. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 27. února 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: